

گفت وگوبا «سیدمهران عالمزاده» شهردار کرمان
و «محمدجواد کامیاب» رئیس انجمن خدمات فنی و مهندسی

نخبگان باید نقش مشاور آگاه را برعهده بگیرند

< لیلی نژادزمانی

انجمن خدمات فنی و مهندسی
استان کرمان

به گفته آقای کامیاب نیاز به حضور نخبگان در لایه های مختلف مدیریت کشور این روزها بیش از هر زمان دیگری احساس می شود. چراکه در بسیاری از موارد عدم حضور نخبگان در تصمیم گیری ها، منجر به بروز نتایج تأسف باری می شود که آثار زیان بارش در همه ارکان جامعه مشاهده می شود. علیرغم اذعان همه مسئولین با گرایش های فکری و سیاسی مختلف به اهمیت حضور متخصصین در نظام مدیریتی، همچنان یکی از جدیترین چالش های مدیریتی در ایران، عدم فراهم بودن بستر مناسب برای حضور نخبگان است.

ایشان همچنین بیان کردند تجربه سه دهه گذشته نشان می دهد که همواره همه نگاه ها معطوف به جناح های سیاسی، گروهی و حتی ایدئولوژیک، برای تعیین مدیران است. بدیهی است با علم به وضعیت موجود، نخبگان نمی توانند جایگاه مناسبی در مدیریت ها داشته باشند. به گفته ایشان یکی از مهم ترین موانع برای حضور نخبگان، مدیریت ناپایدار در کشور ماست. مدیریتی که پس از هر انتخابات و تغییر شخص اول اجرایی، به کلی تغییر می یابد.

از سوی دیگر با نگاهی به شیوه جذب نیرو، برای تشکیل لایه های دیگر نظام اداری و سیاسی می توانیم دلایل ناکارآمدی نظام اداری را دریابیم. شاهد این مدعی، شیوه تقابل ما با اتفاقات طبیعی مانند زلزله می باشد.

در همه کشورهایی که به لحاظ ساختار زمین شناسی و گسل های زمین، وضعیتی مشابه ایران دارند، پس از وقوع هر زلزله پر قدرت، مجموعه ای از شرکت های متخصص خصوصی در کنار متولیان دولتی قرار می گیرند. نتیجه این همدلی را می توانیم در زلزله های دوم و سوم در مناطق مذکور

غرش های وقت و بی وقت زمین در چهار گوشه کشورمان بپانهی گفت و گوی مشترک ما با ریاست انجمن آقای مهندس کامیاب و شهردار محترم کرمان آقای مهندس عالمزاده شد.

آقای کامیاب در این رابطه بیان کرد: زلزله های بزرگ هر از چند گاهی بخشی از کره زمین را به لرزه در آورده و موجب خسارات جانی و مالی فراوان می گردند. آنچه که در این میان نگران کننده است این است که کشور ایران بر روی کره بند زلزله آلپ هیمالیا واقع شده و بیش از ۹۰ درصد از خاک ایران زلزله خیز است و اکثر شهرهای ایران را خطر وقوع زلزله های شدید تهدید می کند. آمارها نشان می دهند که به طور متوسط در هر دهه، زلزله های با قدرت بالای ۷ ریشتر در ایران رخ می دهد و در سه دهه اخیر، افزون بر ۱۰۰ هزار نفر از هموطنانمان بر اثر زلزله جان خود را از دست داده اند.

ایشان تصریح کردند طیف مردمی و مهندسی کشور ما باید به این نقطه برسند که مقاوم سازی سازه های کشور در برابر زلزله تنها راه حل قابل اتکا در کشور لرزه خیزی چون ایران نیست. مدیریت کار آمد بحران در زلزله، حقیقتاً باید خیلی پیش تر از زمان وقوع آن، یعنی در هنگام برنامه ریزی های خرد و کلان شهری و هنگام تهیه طرح های فنی و مهندسی ساخت بناها و فضاها صورت پذیرد، تا خسارت این پدیده طبیعی را به حداقل خود برساند. به طور مثال ژاپن، کشوری است که هر ساله در حدود ۱۵۰۰ مورد زلزله در آن اتفاق می افتد. این کشور یکی از پیشگامان مدیریت بهینه بحرانی از نوع زلزله است. شهروندان این کشور اغلب در جستجوی راه حل های نوین برای مقابله با این بلای طبیعی هستند.

در کشورهای که به لحاظ ساختار زمین‌شناسی، وضعیتی مشابه ایران دارند، پس از وقوع هر زلزله پرقدرت، مجموعه‌ای از شرکت‌های متخصص خصوصی در کنار متولیان دولتی قرار می‌گیرند. نتیجه این همدلی را می‌توانیم در زلزله‌های دوم و سوم در مناطق مذکور به راحتی مشاهده کنیم. سطح تخریب و تعداد آسیب‌دیدگان به صورت چشمگیری کاهش می‌یابد. اما در ایران، با وقوع هر زلزله نسبتاً شدید، متولیان به‌گونه‌ای عمل می‌کنند که انگار این اتفاق برای اولین بار حادث شده است. دیگر وقت آن رسیده که جمعی از نخبگان فارغ از نگرش‌ها در کنار مدیریت کلان کشور، نقش مشاوره‌ای آگاه و مجری کاربلد را برعهده بگیرند.

شهردار محترم کرمان نیز طراحی ساختمان در کرمان را نسبتاً خوب ارزیابی می‌کند و می‌گوید به دلیل اتفاقاتی که در هنگام زلزله بم در استان رخ داد، توجه سازمان نظام مهندسی ساختمان به بحث سازه بیشتر معطوف شد و عملاً بخش‌های دیگر در حاشیه قرار گرفتند علی‌الخصوص بخش معماری که نیاز است که در این حوزه بصورت جدی کار شود و ساختمان‌ها در حوزه معماری متناسب با فرهنگ، اقلیم و بافت تاریخی شهر توجه اساسی شود. آقای عالم زاده در رابطه با دلایل ناهمگونی در نماهای بصری شهر کرمان می‌گوید: علی‌رغم تأکید وزارت راه و شهرسازی و ابلاغی که این وزارت در بحث سیما و منظر شهری داشته متأسفانه این کمیته هنوز شکل نگرفته و ضوابط سیما و منظر شهری در شهر کرمان تدوین نشده است. وی در ادامه می‌گوید نه سازمان نظام مهندسی ساختمان و نه شهرداری کرمان در این رابطه وارد نشده‌اند و این موضوع می‌تواند یکی از دلایل آشفتگی باشد که ما در حوزه منظر شهری می‌بینیم. طی بررسی‌های بعمل آمده و ضوابط در حال تنظیم نیاز است که به این موضوع کارشناسانه تر نگاه شود، که در صورت مصوب شدن ضوابط هم سازمان نظام مهندسی ساختمان و هم شهرداری کرمان باید به صورت جدی تر در بحث نظارت بر سیما و منظر ساختمان اقدام کنند.

البته بحث سیما و منظر شهری فقط به ساختمان‌ها اختصاص نمی‌یابد و همه‌ی تابلوها، مبلمان شهری و فضاهای سبز شهر را نیز باید مورد توجه قرار داد که در این حوزه نیاز به تدوین ضوابط و مقررات و نهایتاً تصویب آنها می‌باشد. آقای عالم زاده با تأکید بر اینکه انجمن خدمات فنی و مهندسی با کمک از مهندسین معمار و شهرسازی در بحث تهیه ضوابط و مقررات سیما و منظر شهری می‌تواند نقش بسزایی در بهبود این شرایط داشته باشد گفت: تدوین و ارائه این ضوابط و مقررات با اخذ نظر از همه جامعه‌ی متخصص حوزه شهری کرمان امکانپذیر می‌باشد. ●

به راحتی مشاهده کنیم. سطح تخریب و تعداد آسیب‌دیدگان به صورت چشمگیری کاهش می‌یابد. اما در ایران، با وقوع هر زلزله نسبتاً شدید، متولیان به‌گونه‌ای عمل می‌کنند، که انگار این اتفاق برای اولین بار حادث شده است. دیگر وقت آن رسیده است که جمعی از نخبگان فارغ از نگرش‌های فکری، سیاسی و حتی مذهبی در کنار مدیریت کلان کشور، نقش مشاوره‌ای آگاه و مجری کاربلد را برعهده بگیرند.

ایشان با تأکید بر نقش انجمن خدمات فنی و مهندسی، بعنوان تشکیلی از شرکت‌ها و متخصصین علوم فنی و مهندسی، در بطن اتاق بازرگانی بیان کردند که انجمن بواسطه ساختار غیر سیاسی خود فارغ از تغییرات مدیریت کلان کشور می‌تواند بعنوان بازوی متخصص در کنار این مدیران قرار گیرد. بی‌شک در سایه چنین مشارکت و همدلی می‌توانیم امیدوار باشیم که خلاقیت و نوآوری از مرز شعار فراتر رود و نتایج آن در همه نقاط کشور دیده شود. به گفته ایشان بخش خصوصی فارغ از تغییرات مدیران دولتی می‌تواند با تعیین نقشه راه میان مدت برای حداقل یک دهه، تمام ظرفیت علمی و تخصصی خود را به کار گیرد، برای رسیدن به این امر، اولین گام، تعیین و تعریف منافع مشترک است. منفعی که بسیاری از شرکت‌های بخش خصوصی در آن سهیم خواهند بود.

به امید روزی که در جامعه مهندسی ایران شاهد رشد ساخت و سازهایی باشیم که مبحث مدیریت زلزله در هنگام طراحی و ساخت آنها در نظر گرفته شده باشد تا در هنگام زلزله افراد ساکن در سازه‌ها تنها به فکر پرت نشدن وسایل کار از روی میز شخصی‌شان باشند.

●●●
و اما شهردار کرمان بافت فرسوده شهر و زلزله‌های اخیر در استان را مورد بررسی قرار داد و این‌گونه گفت: وضعیت موجود شهر در برابر زلزله باید به سرعت ارزیابی شود تا بدانیم بناهای عمومی از جمله ادارات، بیمارستان‌ها و مدرسه‌ها چه وضعیتی دارند. مهندس سیدمهران عالم‌زاده با اشاره به مطالعات انجام شده افزود: اما این مطالعات باید به‌روز رسانی و جمع‌بندی و در قالب یک سند ارائه شود تا آسیب‌شناسی صورت گیرد؛ سپس دستگاه‌های متولی باید ضعف‌های حوزه‌ی خود را رفع کنند.

وی با بیان این‌که کرمان باید سهم خود را از کشور به صورت خاص بگیرد گفت: خطر زلزله برای کرمان یک چالش اساسی است؛ کرمان باید بسیار ویژه دیده شود. شهردار کرمان ارزیابی وضع موجود در کوتاه‌مدت را ضروری عنوان و تأکید کرد: شهرداری اماکن عمومی غیرمقاوم را شناسایی می‌کند، اما خود دستگاه‌ها باید دنبال مقاوم سازی بروند و نواقص را رفع کنند. وی با بیان این‌که ممکن است حتی با ستاد بحران استان به این نتیجه برسیم که بعضاً اماکن عمومی فاقد استاندارد لازم تعطیل شوند اظهار داشت: دلیلی ندارد جان مردم در بیمارستان یا مدرسه‌ای که امنیت ندارد به خطر بیفتد؛ همه‌ی این بناها باید مقاوم و استاندارد باشند. عالم‌زاده کنترل و پیشگیری از آسیب مدارس غیرانتفاعی و بیمارستان‌های خصوصی را ضروری عنوان و تأکید کرد: شهرداری ابزار لازم را در اختیار ندارد و در امر نوسازی بافت‌های فرسوده و مقاوم کردن بناهای تاریخی، ارایه تسهیلات از سوی وزارت راه و بانک مسکن یک ضرورت برای کشور و به ویژه برای کرمان است. وی با اشاره به وظیفه شهرداری در این امر افزود: شهرداری هم می‌تواند روند را تسهیل کند و برای نوسازی ساختمان‌ها، در زمینه‌ی دریافت عوارض شرایطی فراهم شود که ترغیب‌کننده باشد.